

Denna artikel publiceras i kommande nummer av Livsmedel i fokus, nr 6/2013 omkring 6 september

Västsverige ska bli bättre på ledarskap och attraktivitet

Nu satsar Västsverige på livsmedelsindustrin. I dagarna går en ansökan in till Västra Götalandsregionen om ett treårigt kursprogram med ledarskap och attraktivitet i fokus, inom ramen för Meny. Grunden till detta är en förstudie som gjorts av Skara kommuns näringslivsbolag Rådhuset.

Under våren 2013 gjordes en förstudie bland livsmedelsföretag i Västra Götaland. 20 företag deltog i intervjuer och en enkät, som framför allt rörde företagets behov av kompetens och visioner: Hur ser åldersfördelningen ut, vilken utbildningsnivå har de anställda, vilken utbildningsnivå borde de ha och har företaget några planer på att expandera, exempelvis genom att öka exporten?

Nöjd eller visionär

Lite förenklat kan man säga att det utkristalliserades två huvudinriktningar.

1) De företag som är "nöjda", inte såg några möjligheter att egentligen expandera och heller inte såg nyttan av att höja kompetensen hos de anställda. Men ändå ville behålla sina marknadsandelar.

2) De som vill bli bättre, till och med bäst och ville se en högre kompetensnivå i företaget om fem-tio år.

Ofta hade de intervjuade i den senare gruppen själva en akademisk examen och kom från en annan bransch, såsom verkstadsindustrin. Gemensamt för båda grupperna är att man vill vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna locka "rätt" arbetskraft och få den att stanna kvar.

Underlag saknades

Initiativet till förstudien togs av Skaras näringslivschef, Anna Sundbom:

– Skara är traditionellt ett starkt fäste för livsmedel, både vad gäller produktion och kunskapsmässigt med SLU, Sveriges lantbruksuniversitet. Vi har även tidigare gjort insatser för att stimulera näringslivet. När Scan i Skara behövde rekrytera styckare tog de kontakt med mig. Det var svårt att hitta utbildade styckare. Med Arbetsförmedlingens hjälp kunde vi lösa delar av problemet kortsiktigt. Men långsiktigt finns det en kompetensbrist som tenderar att öka i denna bransch, mycket på grund av lågt intresse för yrkeskategorierna.

Förstudien bekräftade detta och förutom styckare är det

– Västra Götalandsregionen vill satsa på livsmedel och vi har ett bra koncept på hur det kan gå till. Tillsammans med Meny kan vi förhoppningsvis erbjuda ett bra utbildningspaket till företagen i Västsverige, säger Anna Sundbom, näringslivschef i Skara.
Foto: Helena Långström Schön

framför allt processtekniker och problemlösare med viss teknisk bakgrund som söks.– Det visade sig inte finnas någon tydlig uppfattning om vare sig vilken kompetens som behövdes eller vilka utbildningsalternativ som fanns, säger Anna Sundbom.

Västra Götalandsregionen finansierade förstudien vars syfte var att undersöka hur man långsiktigt ska kunna stärka livsmedelsindustrins konkurrens- och attraktionskraft, genom att skapa förutsättningar för att klara den framtida kompetensförsörjningen och öka branschens attraktivitet.

Branschråd bildades

Utöver intervjuerna och enkäterna med livsmedelsföretagen, kartlades också de utbildningsalternativ som finns tillgängliga. Till slut bjöds representanter för näringsliv och utbildningsgivare in för att ta del av vad förstudien kommit fram till och diskutera vilka områden som var viktiga att gå vidare med.

Fyra huvudområden utkristalliserades:

Inga utbildningar

Inte rätt sökande

Låg personalomsättning

Låg vinstmarginal

Utbildningar finns inom de flesta områden som efterfrågas, men det handlar till stor del om att göra dem mer synliga. Ett ansvar som ligger hos utbildarna själva. Det som företagen kan göra är att arbeta mer med attitydförändring, värdegrund, varumärke, ledarskap och attraktivitet för att skapa bättre förutsättningar för att locka till sig arbetskraft med rätt kompetens, fortbilda den personal man redan har och på sikt öka vinstmarginalerna.

Vid mötet beslutades också att man skulle bilda ett branschråd.

Treårigt utbildningspaket

När förstudien och det nybildade livsmedelsbranschrådets slutsatser redovisades för Västra Götalandsregionen blev mottagandet mycket positivt och signalerna tydliga: Arbeta vidare med detta! Så i dagarna lämnas en ny ansökan in för ett treårigt utbildningspaket, där Meny får en central roll.

– Det här känns helt rätt. Meny är en riksomfattande utbildningsorganisation med kansli på SLU i Skara och lång erfarenhet av att arbeta med kompetenshöjning i livsmedelsbranschen, säger Anna Sundbom.

Text: Anna-Karin Hallgren